

Not: İtfaiye raporu düzenleme yetkisi hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.02-15060059

16/03/2026

Konu : Görüş (İtfaiye Raporu Düzenleme Yetkisi Hk.)

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) ... tarihli ve E-... sayılı yazınız.
b) ... tarihli ve E-... sayılı yazınız.
c) İçişleri Bakanlığının (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

İlgi (a) yazınız ve ilgi (c) yazı ile Bakanlığa iletilen ilgi (b) yazınızda; ... San. Tic. Ltd. Şti. firmasınca Başkanlığınızdan ... İl Özel İdaresine ruhsat başvurusuna eklemek üzere itfaiye uygunluk raporunun talep edildiği, gelen talep üzerine Başkanlığınızca itfaiye uygunluk raporu hazırlandığı, söz konusu raporun firma tarafından ... İl Özel İdaresine verildiği ancak kabul edilmediği, bunun üzerine Başkanlığınızca itfaiye uygunluk raporu hazırlanması için ... Belediyesinden talepte bulunduğu, ... Belediyesinde de itfaiye raporu hazırlanarak Başkanlığınıza teslim edildiği, ... İl Özel İdaresine gönderilmek üzere ilgili firmaya teslim edildiği, süreç içinde ... İl Özel İdaresinin itfaiye uygunluk raporu hazırlanması için Başkanlığımızın bilgisi dışında ... Belediye Başkanlığından talepte bulunduğu, ... Belediyesinin de kendi mücavir alanı içinde olmayan Başkanlığımız 1/1000 ölçekli uygulama imar planı sınırları içinde yer alan söz konusu firmaya ait kireç fabrikası ve kırma eleme tesisine itfaiye uygunluk raporu hazırlamak üzere kontrole gittiği, firma yetkililerince ... Belediyesinde rapor hazırlandığının kendilerine söylendiği ve buna istinaden ... İl Özel İdaresinin ... tarihli ve ... sayılı yazıyı firmaya ilettiği, söz konusu yazının incelenmesi neticesinde, Başkanlığımız 1/1000 ölçekli uygulama imar planı sınırları içinde kalan söz konusu firmaya ait kireç fabrikası ve kırma eleme tesisinin ... Belediye Başkanlığınca kendi yetki sahalarında olduğu düşünülerek ... İl Özel İdaresine yazı gönderildiği, bu yazı neticesinde de ... İl Özel İdaresince yetkili kurumun ... Belediye Başkanlığı olduğu düşünüldüğünün anlaşıldığı, Başkanlığımız bünyesinde itfaiye teşkilatı bulunmadığından söz konusu tesis için itfaiye raporu düzenlenmesi talebiyle ... Belediyesinden destek talebinde bulunduğu ve ... Belediyesinde de gerekli incelemeler yapılarak itfaiye raporu düzenlendiği belirtilmiş olup,

1- Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin 6. maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca itfaiye uygunluk raporu düzenlemeye yetkili kurumun hangi kurum olduğu,

2- Başkanlığınızca ... Belediyesinden itfaiye raporu düzenlenmesi talep edilmesinin uygun olup olmadığı,

3- ... İl Özel İdaresinin, Başkanlığınız bilgisi dışında ... Belediye Başkanlığından itfaiye raporu düzenlemesi talebinin uygun olup olmadığı,

4- ... Belediye Başkanlığının Beldeniz sınırları içindeki bir firmaya itfaiye raporu düzenlemesi hakkında Başkanlığınızın talebi ve bilgisi dışında herhangi bir yetkisinin olup olmadığı,

Hususlarında Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 4 üncü maddesi “3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.

a) İnsan sağlığına zarar vermemek,

b) Çevre kirliliğine yol açmamak,

c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.” hükmünü,

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (u) bendi “... itfaiye ve acil yardım hizmetlerini yürütmek; patlayıcı ve yanıcı madde üretim ve depolama yerlerini tespit etmek, konut, işyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşları ile kamu kuruluşlarını yangına ve diğer afetlere karşı alınacak önlemler yönünden denetlemek, bu konuda mevzuatın gerektirdiği izin ve ruhsatları vermek.” hükmünü,

5393 sayılı Belediye Kanununun 14 maddesinin birinci fıkrası “Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; ..., itfaiye, ... hizmetlerini yapar veya yaptırır. ...

...” hükmünü,

48 inci maddesi "Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur." hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (a) bendi “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” ve (t) bendi “İş yeri: Ticari, sanai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri,” hükmünü,

5 inci maddesi “İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri aşağıda belirtilen şartları taşımak zorundadır:

...

h) Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri; patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddelerin üretildiği, satıldığı ve depolandığı işyerleri; otuz kişiden fazla çalışanın bulunduğu her türlü işyerleri, ana giriş kapıları dışında cadde ve sokağa doğrudan bağlantısı olmayan ve birden fazla işyerinin bir arada bulunduğu iş hani, çarşı ve benzeri işyerlerinde yangına karşı gerekli önlemlerinin alındığını gösteren itfaiye raporunun alınması, diğer işyerlerinde ise yangına karşı gerekli tedbirlerin alınmış olması,

...

Birden fazla işyerinin bir arada bulunduğu iş hani, çarşı ve benzeri işyerlerinde yangına karşı gerekli önlemlerin alındığını gösteren itfaiye raporu bu binaların yönetimi tarafından alınır ve yapıda değişiklik olmadığı sürece buralardaki işyerleri için ayrıca münferit itfaiye raporu aranmaz. Yangın tedbirlerini etkileyecek şekilde yapıda değişiklik yapılması durumunda yalnızca yapısında değişiklik yapılan işyerinin sahibinden münferit itfaiye raporu istenir.” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

13 üncü maddesi “İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilir.

Verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır. Ayrıca ilgililerin yalan, yanlış ve yanıltıcı beyanı varsa haklarında kanunî işlem yapılır.” hükmünü,

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi “(1) Projeler, kanuni düzenlemeler yanında, yangına karşı güvenlik bakımından bu Yönetmelikte öngörülen şartlara uygun değil ise yapı ruhsatı verilmez. Yeni yapılan veya proje tadilatı ile kullanım amacı değiştirilen yapılarda bu Yönetmelikte öngörülen esaslara göre imalat yapılmadığının tespiti hâlinde, bu eksiklikler giderilinceye kadar binaya yapı kullanma izin belgesi veya çalışma ruhsatı verilmez.

...” hükmünü,

6 ncı maddesi “(1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasından;

a) Yapı ruhsatı vermeye yetkili idareler,

...

görevli, yetkili ve sorumludur.

...

(4) Binaların yangın algılama ve söndürme projeleri, tesisat projelerinden ayrı olarak hazırlanır. Bir kat alanı 2000 m²’den fazla olan katların tahliye projeleri, mimarî projelerden ayrı olarak hazırlanır. Tahliye projeleri diğer yapılarda mimarî projelerde gösterilir. Projeler; ruhsat vermeye yetkili merciler tarafından onaylanarak uygulanır. ...

(5) Yapı ruhsatı vermeye yetkili merciler; yangın söndürme, algılama ve tahliye projelerinin ve uygulamalarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını denetler.

...”

124 üncü maddesi “(1) Yapı, bina, tesis ve işletmelerde yangın güvenliğinden; kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda en büyük amir, diğer bina, tesis ve işletmelerde ise sahip veya yöneticiler sorumludur.” hükmünü,

131 inci maddesi “(1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı aşağıdaki şekilde denetlenir:

a) Özel yapı, bina, tesis ve işletmeler, mahalli itfaiye teşkilatı ile bunların bağlı veya ilgili olduğu bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşlarının müfettişi, kontrolör veya denetim elemanları tarafından denetlenir. ...

...” hükmünü,

Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin 4 üncü maddesi “...

d) İtfaiye hizmetleri: 6 ncı maddede sayılan görevleri,

...

ğ) İtfaiye raporu: Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar ve gerçek kişilerce kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ve işletmelere, 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenen yangın güvenliğine ilişkin belgeyi,

h) İtfaiye teşkilatı: İtfaiye hizmetlerinin yürütüldüğü yerel yönetimlere bağlı kamu kurumunu,

...” hükmünü,

5 inci maddesinin birinci fıkrası “Belediye itfaiye teşkilatı; 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri çerçevesinde belediye meclisi kararı ile kurulur. Kuruluş sırasında kaynakların etkili ve verimli kullanılması, itfaiye hizmetlerinin kalitesinin artırılması, ihtiyaç duyulan nitelik, unvan ve sayıda personel istihdamı sağlanır.” hükmünü,

6 ncı maddesi “(1) İtfaiye teşkilatının görevleri şunlardır:

...

d) 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ile verilen görevleri yapmak.” hükmünü,

...

j) İşyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşlarını yangına karşı önlemler yönünden denetlemek, bu konularda mevzuatın öngördüğü raporları vermek ve görüş bildirmek,

...

ğ) Belediye sınırları dışındaki olaylara müdahale etmek.

...”

13 üncü maddesi “(1) İtfaiye erinin görevleri şunlardır:

...

b) İzin ve ruhsat vermeye yetkili merciler ile kişiler ve apartman yöneticilerinin talebi doğrultusunda yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan, işletme gibi yerlere ilişkin önleme ve denetleme hizmetleri ile itfaiye raporunu Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre düzenlemek.

...” hükmünü,

Ek 1 inci maddesi “(1) Belediye itfaiye teşkilatına, Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin ilgili maddelerine göre yangına karşı alınan önlemleri gösteren itfaiye raporunun düzenlenmesi için EK-15 başvuru formu ile başvuru sahibinden, işyeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye yetkili idareden veya ilgili bakanlıklardan müracaat gelmesi halinde, belediye itfaiye teşkilatının ilgili görevlisi tarafından başvuruya konu işyeri yerinde incelenir ve itfaiye raporu yapılan tespitler esas alınarak hazırlanır.

(2) İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre itfaiye raporu gerektirmeyen işyeri kapsamında yer alan işyerleri için belediye itfaiye teşkilatınca itfaiye raporu düzenlenmez. İtfaiye raporu gerektirmeyen işyerleri için itfaiye raporu alınmak üzere başvurulması halinde başvuru sahibine itfaiye raporu düzenlenmeyeceği hususu yazılı olarak bildirilir.

(3) Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre yangına karşı alınan önlemleri gösteren itfaiye raporunun düzenlenmesi için yapılan işlemler sırasında itfaiye raporuna konu binaya ait yapı ruhsatı belgesine gerek duyulması halinde yapı ruhsatına ilişkin bilgiler Kimlik Paylaşım Sistemi üzerinden alınabilir.

(4) İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ile Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin ilgili hükümleri gereği yangına karşı alınan önlemleri

gösteren itfaiye raporlarına ilişkin bilgiler elektronik ortamda kayıt altında tutulur ve itfaiye raporunun düzenlendiği gün itfaiye raporuna ilişkin kayıtlar yetkili idareyle varsa elektronik ortamda paylaşılabilir.” hükmünü içermektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde;

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik gereğince birinci sınıf gayrisihhi müesseseler; umuma açık istirahat ve eğlence yerleri; patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddelerin üretildiği, satıldığı ve depolandığı iş yerleri; otuz kişiden fazla çalışanın bulunduğu her türlü iş yerleri; ana giriş kapıları dışında cadde ve sokağa doğrudan bağlantısı olmayan ve birden fazla iş yerinin bir arada bulunduğu iş hanı, çarşı ve benzeri iş yerlerinde yangına karşı gerekli önlemlerinin alındığını gösteren itfaiye raporunun alınması gerektiği,

İtfaiye raporu gerektirmeyen diğer iş yerlerinde ise çalışanların ve müşterilerin güvenliğini sağlamak amacıyla yangına karşı gerekli tedbirlerin alınmış olması ve bu tedbirlerin uygunluğunun yetkili idarelerce kontrol edilmesi gerektiği,

Binaların projelerine, kanuni düzenlemeler yanında, yangına karşı güvenlik bakımından Yangın Yönetmeliğinde öngörülen şartlara uygun olarak yapı ruhsatı düzenlenmesi gerektiği, yeni yapılan veya proje tadilatı ile kullanım amacı değiştirilen yapılarda bu Yönetmelikte öngörülen esaslara göre imalat yapılmadığının tespiti hâlinde, bu eksiklikler giderilinceye kadar iş yerinin açılacağı binaya yapı kullanma izin belgesi veya işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenmemesi gerektiği,

İnşaatı tamamlanmış ve işletmeye alınmış binalarda Yangın Yönetmeliği hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığının mahalli itfaiye teşkilatı ile bunların bağlı veya ilgili olduğu bakanlık ve kamu kurum ve kuruluşlarının müfettişi, kontrolör veya denetim elemanları tarafından denetleneceği, bunun yanında, iş yerlerini yangına karşı önlemler yönünden denetleme, bu konularda işyeri açma ve çalışma mevzuatının öngördüğü raporları verme ve görüş bildirme görevlerinin belediyelerin itfaiye teşkilatına (mahalli itfaiye teşkilatı) tevdi edildiği,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında iş yeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerin, iş yerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Yönetmeliğin ekleri Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurmaları gerektiğinden Yönetmelik uyarınca ruhsatlandırmaya esas alınacak bilgi ve belgelerin işletmeci tarafından temin edilmesi gerektiği,

Sonuç olarak, iş yerinin bulunduğu yapının projesine ve yapı belgelerine aykırı yapılan imalatların denetimi dışında iş yerlerine işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesine ilişkin yangına karşı alınan önlemleri gösteren itfaiye raporunun işletmeci tarafından temin edilmesi gerektiği; itfaiye raporunun, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ilgili belediyesinden, ilgili belediyenin itfaiye teşkilatının bulunmaması veya belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki iş yerleri bakımından ilde itfaiye teşkilatı bulunan herhangi bir belediyeden temin edilmesi mümkün olmakla birlikte itfaiye teşkilatının personel ve ekipman kapasitesinin yeterliliği ve iş yerine yakınlığı uygun durumda olan belediyeden temin edilmesinin yerinde olacağı

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür